hulgalisest loomingust nimetatagu ooperit „Die Prinzessin von Cacambo“, muusikat E. Lange näidendile „Michael Feodorowitsch Romanov“, Kotzebue naljamängule „Der fürstliche Wildfang“ ja mitmesuguseid kontsertpalu. Asjaarmastajana on ta tegelnud eesti muusika alal, komponeerides eestikeelseile sõnadele kolm laulu „Sui meil jõudnud jälle kätte“, „Et ma küll üks tallomees“ ja „Oh, söbrus!“ (Rosenplänter, Beiträge, 20. v., 1832), mis on varasemate hulka kuuluvaid teadaolevaid viise eesti sõnadele.

M. Rudolph, Rigaer Theater- und Tonkünstler-Lexikon (1890); Post. 1933, nr. 241 (T. Jakobson). *T. J.*

OIDERMAA (end. perekonnanimi kuni 1935 **Oidermann**), **Ants (Hans)**, ajakirjanik ja poliitikategelane, sünd. 20. XI 1891 vkj. Pärnumaal Sauga v. taluomaniku pojana, õppis Pärnu gümnaasiumis, mille lõpetas 1912, ja selle järel Peterburi ülikoolis ajaloo-keeleteaduskonna vanade keelte osakonnas, olles ühtlasi Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi liige. 1914. a. suvel astus O. vabatahtlikuna sõjaväkke ja võttis ohvitserina osa Maailmasõjast. Pöördunud 1920. a. kodumaale, töötas ta ajakirjanikuna, a-st 1922 välisministeeriumi ametnikuna ja 1926—27 Eesti diplomaatilise esindajana Leedus. A-st 1927 oli O. põllumeestekogude üleriikliku esinduse peasekretäriks, a-il 1931—34 ühtlasi „Kaja“ peatoimetajaks. Riikliku propagandatalituse loomise järel nov-s 1934 sai O. selle juhatajaks (propagandajuhiks), kellena arendas agarat tegevust rahvusliku selgitustöö korraldamisel. Märtsist 1937 jaan-ni 1939 teotses ta „Uue Eesti“ peatoimetajana, on jaan-st 1939 propagandaminister ja ühtlasi piirimaade poliitika üldjuht. Dets-s 1936 valiti O. Rahvuskogu I koja liikmeks; veebr-st 1938 on ta Riigivolikogu liige Põhiseaduse elluviimise rahvarinde kandidaadina. Ta on olnud a-st 1935 tegev ka Isamaaliidus keskjuhatuse liikmena.

„Uus Eesti“ 1938, nr. 34; Erika Viirsalu-Nivanka'lt, välisministeeriumist, Pärnu Eliisabeti ev. luteri usu kogudusest jm. saadud andmed. *T.*

***OINAS, Aleksander**, poliitika- ja majandustegelane, oli IV ja V Riigikogu liikmeks, toimis dets-st 1928 juulini 1929 A. Rei (vt. ka *Suppl.*) kabinetis raha- ja kaubandustööstusministrina, veebr-st 1931 veebr-ni 1932 K. Päts'i (vt. ka *Suppl.*) valitsuses teedeministrina, kellena viis lõpule Tartu—Petseri ja Rapla—Virtsu raudtee ehitamise ja algatas raudtee liiklemise tehnilise ümberkorraldamise (motoriseerimise) töid. A-st 1937 on O. olnud Eraettevõtete Ametnikkude Koja juhatuse esimeheks ja valiti selle koja poolt märtsis 1938 Riiginõukogu liikmeks. Ta on edukalt kaasa töötanud töölisliikumise alal, eriti aidanud korraldada mitme vastava kultuuriorganisatsiooni majanduslikku külge. Näit. on ta olnud juhatuse esimeheks a-st 1932 Tallinna Töölisteatris, a-st 1934 sihtasutises „Tallinna Rahvamaja“, a-st 1930 E. Töölisspordi Liidus, a-st 1938 Töölismuusika Liidus ja a-st 1938 end. Peterburi E. Üliõpilaste Seltsi liikmete ühingus PEÜS. Tall. lavakunstikooli kuratooriumi liige on ta a-st 1937. Ka on O. kuni praeguseni edasi toiminud Eesti Lauljate Liidu abiesimehena. Tarbijateühistu „Oma“ juhatuse esimehena a-st 1931 on ta selle ühistu arendanud üheks suuremaks Tallinna ühistegelikuks asutiseks. A-st 1936 on ta olnud a./s-i „Järvakandi Tehased“ osakonnajuhataja ja juhatuse liikme kandidaat, a-st 1936 a./s-i „Frankonia“ direktor. O. on teostanud rea välismaareise, ms. 1934 Venemaale ja Jaapanisse.

„Rahva Sõna“ 1937, nr. 45 j.; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

OINAS, Alma, vt. **OSTRA-OINAS.**

OJASALU, vt. **OLT-OJASALU.**

***OKS, Jaan**, kirjanik, sünd. Saaremaal Pärsamaa v. Ratla külas Allika koolimajas õpetaja pojana, sai alghariduse oma isalt, õppis seejärel Kaarma seminaris, mille kursuse lõpetas kevadel 1902, oli 1903—04 Hiiumaal Pühalepa khk-s Kasevälja algkooli õpetaja ning õppis sügisest 1904 kevadeni 1905 Haapsalus pedagoogilisil kursusil, kus omandas õpetajakutse. Okt-st 1905 kuni 1907. a. jõuludeni toimis ta Läänemaal Massu vallakooli õpetajana ja siirdus siis Venemaale. Mai alguses 1917 toodi O. Tallinna merekindluse töödelt haigena Linnade Liidu haiglasse, kust viidi s. a. oktoobris üle priihospidalisse. Ta on maetud Rahumäe kalmistule. Paljudes ajalehis ja ajakirjus avaldatud O-a tööde osast puudub ülevaade tänini.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 225